

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. („Grupa Kapitałowa”), w której jednostką dominującą jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. („Jednostka dominująca”), które zawiera:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2023 r.;

oraz, sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.:

- skonsolidowany rachunek zysków i strat;
- skonsolidowane sprawozdanie z innych całkowitych dochodów;
- sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym;
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych;

oraz

- informacje dodatkowe i noty objaśniające.

(„skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz skonsolidowanej sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2023 r., skonsolidowanych finansowych wyników działalności oraz skonsolidowanych przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony tego dnia, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa oraz statutem Jednostki dominującej.

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 20 marca 2024 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Krajowych Standardów Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów oraz Radę Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego („KSB”);
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie UE”); oraz
- innych obowiązujących przepisów prawa.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami i regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Grupy Kapitałowej zgodnie z Międzynarodowym kodeksem etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowymi standardami niezależności) Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych („Kodeks IESBA”), przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów („KRBR”) oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego w Polsce i spełniliśmy wszystkie obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IESBA. W trakcie badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Grupy Kapitałowej zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości, a przy formułowaniu naszej opinii podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Wdrożenie MSSF 17 "Umowy ubezpieczenia"

Łączny wpływ netto zastosowania po raz pierwszy standardu MSSF 17 „Umowy ubezpieczenia” („MSSF 17” lub „Standard”) na dzień 1 stycznia 2022 r. („dzień przejścia”) wyniósł 4 992 mln zł (Ma) i został ujęty jako zwiększenie niepodzielonego wyniku finansowego na ten dzień o 5 724 mln zł oraz pomniejszenie skumulowanych innych całkowitych dochodów o 732 mln zł.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 6.2.1 „Wdrożenie MSSF 17”

Kluczowa sprawa badania

MSSF 17, obowiązujący dla rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 r., wprowadził nowe wymogi w zakresie ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania informacji w odniesieniu do umów ubezpieczeniowych. Kierując się wymogami Standardu, na dzień przejścia Grupa Kapitałowa zidentyfikowała, ujęła i wyceniła każdą z grup umów ubezpieczeniowych w oparciu o pełne podejście retrospektywne (FRA) lub, gdy było to niewykonalne w praktyce, w oparciu o zmodyfikowane podejście retrospektywne (MRA) lub podejście oparte na wartości godziwej. Powyższe podejścia zastosowano do różnych grup umów ubezpieczenia, w zależności od okoliczności. Przyjęcie Standardu wiązało się z następującymi złożonymi kwestiami:

- zastosowanie powyższych podejść wymagało zastosowania istotnego osądu i opracowania nowych założeń;
- Standard nałożył także na Grupę Kapitałową wymóg określenia właściwego modelu wyceny zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) dla danej grupy umów. W szczególności prawo do zastosowanie podejścia opartego o alokację składki (PAA) lub metody opłaty zmiennej (VFA) wiązało się z koniecznością złożonej oceny spełnienia określonych kryteriów;
- MSSF 17 rozszerzył zakres ujawnień wymaganych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej w porównaniu z zakresem ujawnień wymaganych wcześniej przez standard MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe.

Z powyższych względów, również badanie zastosowania po raz pierwszy Standardu przez Grupę Kapitałową było skomplikowane i wymagało zastosowania znaczącego osądu ze względu na złożoność modeli i wyborów zasad rachunkowości.

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały między innymi:

- zapoznanie się z zastosowanymi przez Grupę Kapitałową zasadami rachunkowości oraz metodyką i modelami aktuarialnymi w celu oceny ich zgodności z wymogami Standardu;
- dla wybranej próby umów ubezpieczenia, krytyczną ocenę metody zastosowanej do ich grupowania, w oparciu o przegląd warunków umownych, oraz ocenę prawidłowości zastosowanego podejścia na dzień przejścia;
- ocenę kluczowych założeń zastosowanych w modelach wyceny na dzień przejścia, poprzez odniesienie do szeregu zewnętrznych i wewnętrznych źródeł danych;
- dla pełnego podejścia retrospektywnego (FRA), przeliczenie CSM dla próby grup umów ubezpieczenia;
- w przypadku zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego (MRA), ocenę czy zastosowane modyfikacje, w tym te dotyczące przyszłych przepływów pieniężnych na dzień początkowego ujęcia, zostały dokonane w oparciu o racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje oraz czy w maksymalnym stopniu korzystały one z informacji, które zostałyby wykorzystane przy zastosowaniu podejścia w pełni retrospektywnego;
- krytyczną ocenę, dla próby grup umów ubezpieczenia, osądów i szacunków zastosowanych przez kierownictwo do ustalenia możliwości zastosowania modelu wyceny PAA lub VFA dla LRC;
- ocenę czy ujawnienia Grupy Kapitałowej zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są zgodne z wymogami ilościowymi i jakościowymi MSSF 17.

Obszar ten został więc przez nas uznany za kluczową sprawę badania.

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód - umowy ubezpieczenia wyceniane PAA

Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód dla umów ubezpieczenia wycenianych PAA: 15 990 mln zł na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tym 14 837 mln zł szacowanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych i 1 153 mln zł korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego) oraz 13 493 mln zł na dzień 31 grudnia 2022 r. (w tym 12 357 mln zł szacowanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych i 1 136 mln zł korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego)

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 11 „Umowy ubezpieczenia i umowy reasekuracji” oraz Nota 11.4.1.1 „Analiza według pozostałego okresu świadczenia usług oraz zaistniałych szkód”

Kluczowa sprawa badania

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód dla umów ubezpieczenia wycenianych PAA (LIC) stanowią istotny element zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej. Wycena tego zobowiązania wymagała od Kierownika Jednostki Dominującej ustalenia wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (PVFCF) dotyczących szkód, które zaistniały do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego związanego z niepewnością szacowania wspomnianych przepływów (RA).

Szacunek PVFCF związanych ze szkodami zaistniałymi lecz niezgłoszonymi (IBNR) oraz z rentowymi szkodami zgłoszonymi (RBNP rentowe) wymaga od Kierownika Jednostki Dominującej zastosowania profesjonalnego osądu oraz wypracowania złożonych i subiektywnych założeń, szczególnie dla linii biznesu o długim okresie rozwoju szkód, takich jak ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych komunikacyjnych („OC komunikacyjne”). Powyższe dotyczy przede wszystkim założeń co do rozwoju szkód osobowych, w tym rent, oraz szkód z tytułu zadośćuczynień, co wynika z braku pełnej informacji dotyczącej tego typu szkód zaistniałych w przeszłości, dla których nadal istnieje ryzyko wypłaty świadczeń. Ponadto istnieje niepewność co do ostatecznych kwot wypłat, wynikająca przede wszystkim z czynników demograficznych oraz braku szczegółowych rozwiązań prawnych regulujących wysokość wypłat z tytułu zadośćuczynień.

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu naszych własnych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały, między innymi:

- ocenę stosowanych przez Grupę Kapitałową metod szacowania IBNR oraz RBNP rentowego pod kątem spójności stosowania, a także zgodności z odpowiednimi wymogami prawnymi, regulacyjnymi i sprawozdawczości finansowej;
- testowanie zaprojektowania, wdrożenia i skuteczności działania wybranych mechanizmów kontrolnych w ramach procesu szacowania IBNR i RBNP rentowego, w tym kontroli w zakresie:
  - tworzenia i aktualizacji założeń aktuarialnych;
  - weryfikacji kompletności i dokładności danych; oraz
  - kalkulacji IBNR oraz RBNP rentowego.
- dla wybranej próby umów ubezpieczenia, niezależne przeliczenie IBNR oraz RBNP rentowego oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic w stosunku do szacunku Grupy Kapitałowej;
- przeprowadzenie analiz historycznej wystarczalności szacunku IBNR Grupy Kapitałowej poprzez porównanie jego szacowanej wartości na poprzedni dzień sprawozdawczy do rzeczywistej realizacji;
- ocenę racjonalności kluczowych założeń przyjętych do szacunku IBNR oraz RBNP

<p>Stosunkowo niewielkie zmiany wartości kluczowych założeń mogą mieć istotny wpływ na wysokość LIC. Do kluczowych założeń należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wskaźniki rozwoju szkód; — poziomy indeksacji rent; oraz — zakładana śmiertelność. <p>Szacunek IBNR oraz RBNP rentowego wymaga również stosowania skomplikowanych wzorów i narzędzi obliczeniowych, które mogą nie działać prawidłowo i/lub opierać się na błędnych założeniach. Ponadto istnieje szereg akceptowalnych metod aktuarialnych służących do ustalania szacunku IBNR oraz RBNP rentowego.</p> <p>Z powyższych względów wycena zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód dla umów ubezpieczenia wycenianych PAA została przez nas uznana za kluczową sprawę badania.</p>	<p>rentowego, poprzez analizę zmian w czasie ich wartości, a także:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dla wskaźników rozwoju szkód - poprzez odniesienie do historycznych danych Grupy Kapitałowej o szkodach zgłoszonych i wypłaconych; — dla założonego poziomu indeksacji świadczeń rentowych - poprzez odniesienie do wyników przeprowadzonych przez Grupę Kapitałową analiz historycznych zmian wartości świadczeń rentowych; — dla zakładanej śmiertelności - poprzez porównanie z publicznie dostępnymi danymi statystycznymi dotyczącymi liczby zgonów w poszczególnych przedziałach wiekowych; <ul style="list-style-type: none"> • ocenę czy ujawnienia Grupy Kapitałowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotyczące zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód dla umów ubezpieczenia wycenianych PAA są zgodne z wymogami ilościowymi i jakościowymi odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej.
---	---

Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) dla umów ubezpieczenia na życie niewycenianych PAA

Wartość księgową zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia dla umów ubezpieczenia na życie niewycenianych PAA na dzień 31 grudnia 2023 r.: 19 584 mln zł (w tym 9 676 mln zł szacowanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych, 1 458 mln zł korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego oraz 8 450 mln zł marży kontraktowej) i na dzień 31 grudnia 2022 r.: 17 754 mln zł (w tym 8 263 mln zł szacowanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych, 1 341 mln zł korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego oraz 8 150 mln zł marży kontraktowej).

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 11 „Umowy ubezpieczenia i umowy reasekuracji” oraz Nota 11.4.1.2 „Analiza według wycenianego komponentu – umowy niewyceniane PAA”

Kluczowa sprawa badania	Nasza reakcja
<p>Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług – LRC dla umów ubezpieczenia na życie niewycenianych PAA („zobowiązanie”) stanowi istotny element zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej. Wycena tego zobowiązania wymagała od Kierownika Jednostki Dominującej ustalenia wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych (PVFCF), korekty</p>	<p>Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały, między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenę wykorzystanych przez Grupę Kapitałową metod i modeli wyceny zobowiązania pod kątem spójności stosowania, a także zgodności z odpowiednimi wymogami prawnymi,

<p>ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego (RA LRC) oraz marży kontraktowej (CSM).</p> <p>Szacunek PVFCF wymaga od Kierownika Jednostki Dominującej zastosowania profesjonalnego osądu oraz wypracowania złożonych i subiektywnych założeń, w tym założeń o długim horyzoncie czasowym. Założenia te stanowią dane wejściowe do modeli przepływów pieniężnych z wykorzystaniem metod aktuarialnych. PVFCF oraz dalsze dane i założenia są następnie wykorzystywane do wyznaczenia RA LRC i CSM.</p> <p>Stosunkowo niewielkie zmiany wartości kluczowych założeń mogą mieć istotny wpływ na wysokość zobowiązania. Do kluczowych założeń należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wskaźniki śmiertelności, wypadkowości i zachorowalności; — wskaźniki rezygnacji/wykupów; — koszty; oraz — stopy dyskontowe. <p>Szacunek PVFCF wymaga również zastosowania skomplikowanych wzorów i narzędzi obliczeniowych, które mogą nie działać prawidłowo i/lub opierać się na nieprawidłowych założeniach.</p> <p>Z powyższych względów wycena zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług dla umów ubezpieczenia na życie niewycenianych PAA została przez nas uznana za kluczową sprawę badania.</p>	<p>regulacyjnymi i sprawozdawczości finansowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • testowanie zaprojektowania, wdrożenia i skuteczności działania wybranych mechanizmów kontrolnych w ramach procesu wyceny zobowiązania, w tym w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> — tworzenia i aktualizacji założeń aktuarialnych; — weryfikacji kompletności i dokładności danych; — kalkulacji PVFCF; • krytyczną ocenę kluczowych założeń aktuarialnych stosowanych przez Grupę Kapitałową, w tym: <ul style="list-style-type: none"> — wskaźników śmiertelności, wypadkowości i zachorowalności, wskaźników rezygnacji/wykupów oraz kosztów – poprzez odniesienie do przeprowadzonych przez Grupę Kapitałową analiz ich wartości historycznych lub zewnętrznych danych rynkowych, w zależności od okoliczności; — stóp dyskontowych – głównie poprzez odniesienie do poziomu stóp wolnych od ryzyka uzyskanych z publicznie dostępnych źródeł zewnętrznych; • dla wybranych grup umów ubezpieczenia - niezależne przeliczenie PVFCF i porównanie jego wyników z wynikami Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2023 r.; • ocenę czy ujawnienia Grupy Kapitałowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotyczące LRC są zgodne z wymogami ilościowymi i jakościowymi odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej.
---	--

Oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów z tytułu kredytów oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe w działalności bankowej

Wartość bilansowa netto należności od klientów z tytułu kredytów w działalności bankowej wyniosła na dzień 31 grudnia 2023 r.: 218 808 mln zł i na dzień 31 grudnia 2022 r.: 212 693 mln zł. Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów z tytułu kredytów z działalności bankowej wyniosła na dzień 31 grudnia 2023 r.: 13 867 mln zł i na dzień 31 grudnia 2022 r.: 14 563 mln złotych. Wartość rezerw na udzielone gwarancje i poręczenia wyniosła na dzień 31 grudnia 2023 r.: 578 mln zł i na dzień 31 grudnia 2022 r.: 514 mln zł.

Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe wyniósł za 2023 r.: (1 124) mln zł, a za 2022 r.: (3 068) mln zł.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 16 „Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych”, Nota 33 „Należności od klientów z tytułu kredytów”, Nota 38 „Oczekiwane straty kredytowe i utrata wartości aktywów finansowych” oraz Nota 46 „Rezerwy”

Kluczowa sprawa badania	Nasza reakcja
<p>Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody wykazywane są z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe szacowanych zgodnie z modelem oczekiwanych strat kredytowych. W procesie szacowania odpisów wyróżnia się dwa zasadnicze etapy – identyfikację utraty wartości lub istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz pomiar oczekiwanych strat kredytowych. Odpisy na oczekiwane straty kredytowe stanowią szacunek strat kredytowych oczekiwanych w odniesieniu do należności od klientów z tytułu kredytów na dzień sprawozdawczy w horyzoncie 12 miesięcy bądź całego okresu życia ekspozycji.</p> <p>Utrata wartości oraz istotny wzrost ryzyka kredytowego identyfikowane są głównie na podstawie terminowości obsługi zadłużenia, sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców oraz aktualnego poziomu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w porównaniu do wartości tego parametru na moment początkowego ujęcia ekspozycji. Odpisy na oczekiwane straty kredytowe są szacowane indywidualnie oraz, dla portfeli jednorodnych, przy wykorzystaniu metod statystycznych na podstawie parametrów ryzyka. Znaczącymi założeniami dla metody portfelowej są parametry ryzyka takie jak prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), strata w momencie niewykonania zobowiązania (LGD), czy wartość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD), a także kryteria/ prognozy alokacji do kategorii ryzyka (koszyków/etapów), które są wyznaczone dla jednorodnych grup należności kredytowych w oparciu o dane historyczne, przy uwzględnieniu oczekiwanych warunków makroekonomicznych.</p> <p>Pomiar odpisów na oczekiwane straty kredytowe w metodzie portfelowej wymaga od Kierownika Jednostki dominującej zastosowania znaczących osądów i przyjęcia istotnych założeń, w szczególności co do prognoz przyszłych warunków gospodarczych, identyfikacji utraty wartości, istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz doboru danych do wyznaczenia parametrów modelu statystycznego. Ponadto, w odniesieniu do należności od klientów z tytułu kredytów ocenianych indywidualnie, znaczące osądy i</p>	<p>Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu naszych własnych specjalistów z zakresu zarządzania ryzykiem finansowym oraz audytu systemów informatycznych, obejmowały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizę metodyki szacowania parametrów ryzyka oraz odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zarówno metodą indywidualną, jak i portfelową pod kątem zgodności z wymogami odpowiedniego standardu rachunkowości, • ocenę zaprojektowania i wdrożenia wybranych kontroli wewnętrznych (w tym ogólnych kontroli systemów informatycznych) w procesie szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych (w tym kontroli w zakresie monitorowania ryzyka kredytowego klientów oraz weryfikacji wartości zabezpieczeń), jak również testowanie skuteczności działania tych kontroli; • analizę poprawności identyfikacji przez Grupę Kapitałową utraty wartości oraz istotnego wzrostu ryzyka kredytowego na potrzeby klasyfikacji ekspozycji do koszyków z uwzględnieniem kryteriów jakościowych i ilościowych; • ocenę odpowiedniości i wiarygodności danych wejściowych oraz ocenę znaczących założeń wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową w procesie pomiaru oczekiwanych strat kredytowych, w tym do wyznaczenia kluczowych parametrów dla metody portfelowej, takich jak w szczególności logika transferu pomiędzy koszykami, PD, LGD oraz EAD, poprzez m. in. analizę zastosowanego okresu obserwacji historycznych oraz wpływu prognoz przyszłych warunków gospodarczych na parametry ryzyka; • niezależne przeliczenie wybranych parametrów statystycznych oraz odpisów na oczekiwane straty kredytowe wyznaczonych metodą portfelową na wybranej próbie ekspozycji lub portfeli kredytowych; • dla ekspozycji analizowanych indywidualnie, dla wybranej próby – ocenę poprawności identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz utraty wartości, a dla

<p>założenia dotyczą scenariuszy odzysku oraz wyceny zabezpieczeń, czy też przyjętych terminów planowanych przepływów pieniężnych. Stosunkowo niewielkie zmiany powyższych założeń i innych istotnych parametrów modelu może mieć znaczący wpływ na szacunek odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.</p> <p>Obszar ten uznaliśmy za kluczową sprawę badania, ponieważ szacowanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe wiąże się ze znaczącym nieodłącznym ryzykiem błędów oraz oszustwa (w zakresie należności z tytułu kredytów ocenianych portfelowo) i znaczącą niepewnością szacunku oraz, biorąc pod uwagę wielkość portfela kredytowego, ze względu na fakt, że ma on istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>aktywów z utratą wartości, krytyczną ocenę znaczących założeń przyjętych przez Grupę Kapitałową w kalkulacji odpisu, w tym dotyczących wysokości oraz okresu realizacji odzysku oraz niezależne przeliczenie kwoty odpisów;</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenę kompletności i poprawności ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w zakresie istotnych osądów i szacunków dotyczących oczekiwanych strat kredytowych, w tym również analizę wrażliwości poziomu oczekiwanych strat kredytowych względem zmian kluczowych założeń.
---	--

Ryzyko prowadzenia działalności, w tym sprawy sporne związane z kredytami we frankach szwajcarskich (CHF)

Wartość bilansowa netto należności od klientów z tytułu kredytów w CHF wyniosła na dzień 31 grudnia 2023 r.: 239 mln zł i na dzień 31 grudnia 2022 r.: 413 mln zł. Z tytułu ryzyka związanego z obecnymi i potencjalnymi sprawami sądowymi z kredytobiorcami, którzy uzyskali w przeszłości kredyty hipoteczne denominowane lub indeksowane w CHF („kredyty CHF”), wartość bilansowa portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2023 r. została pomniejszona o 1 650 mln zł a na dzień 31 grudnia 2022 r.: o 1 824 mln zł.

Na kredyty CHF, które zostały:

- spłacone przez kredytobiorców,
- niespłacone przez kredytobiorców, w zakresie kosztów zastępstwa procesowego i odsetek ustawowych za opóźnienie, lub
- niespłacone przez kredytobiorców, w kwocie nadwyżki oczekiwanej kwoty wypływu środków pieniężnych nad wartością bilansową netto,

utworzono na dzień 31 grudnia 2023 r. rezerwę w kwocie 948 mln zł (na dzień 31 grudnia 2022 r.: 479 mln zł).

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 8.5.3.2 „Ryzyko walutowe” oraz Nota 46 „Rezerwy”

Kluczowa sprawa badania	Nasza reakcja
<p>W związku z działalnością na rynkach regulowanych podmioty Grupy Kapitałowej narażone są na podwyższone ryzyko zmian w interpretacji przepisów prawa oraz zdarzenia, które mogą skutkować niższymi niż umowne przepływami pieniężnymi z kontraktów finansowych z klientami lub wystąpieniem obowiązków lub zobowiązań wynikających ze zdarzeń przeszłych, których uregulowanie będzie wymagać wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne („kwota ryzyka”).</p> <p>Na dzień 31 grudnia 2023 r. w szczególności odnosi się to do skutków wyroku Trybunału</p>	<p>Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu naszych własnych specjalistów z zakresu zarządzania ryzykiem finansowym, obejmowały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> krytyczną ocenę metodyki szacowania przez Grupę Kapitałową skutków finansowych spraw spornych z klientami dotyczących kredytów CHF, jak również polityki rachunkowości w tym obszarze; ocenę zaprojektowania i wdrożenia wybranych kontroli wewnętrznych w zakresie identyfikacji, monitorowania i dokonywania

<p>Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) z dnia 3 października 2019 r. (sprawa C- 260/18) oraz kolejnych wyroków TSUE w sprawach dotyczących kredytów CHF, w szczególności wyroków z 2023 r.</p> <p>W wyniku powyższych wyroków Grupa Kapitałowa obserwuje rosnący z roku na rok napływ pozwów wnoszonych przez kredytobiorców, którzy zaciągnęli w przeszłych latach kredyty CHF. Grupa Kapitałowa oceniła, iż dalszy wzrost liczby pozwów może utrzymać się przez pewien czas w przyszłości, co przy braku jednolitej linii orzeczniczej w tym zakresie może skutkować niższymi oczekiwanymi przepływami pieniężnymi z tytułu kredytów CHF niż te wynikające z zawartych umów, a tym samym stratą dla Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa dokonała oszacowania spodziewanej straty biorąc pod uwagę zarówno drogę sądową, jak i możliwość zawierania ugód z klientami i przyjmując znaczące założenia odnośnie spodziewanej wartości umów objętych pozwami, prawdopodobieństwa przegranej, prawdopodobieństwa możliwych rozstrzygnięć przez sądy, szacowaną skalę możliwych ugód z klientami, koszty zastępstwa procesowego, odsetki ustawowe za opóźnienie, jak również przyjęte stopy dyskonta. Stosunkowo niewielka zmiana znaczących założeń może mieć istotny wpływ na poziom strat Grupy Kapitałowej.</p> <p>Z powyższych powodów ocena dokonanej przez Grupę Kapitałową szacunku kwoty ryzyka oraz zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujawnień w tym zakresie wymagała naszego znaczącego zaangażowania w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego i uznana została przez nas za kluczową sprawę badania.</p>	<p>szacunku ryzyka wynikającego ze spraw spornych z klientami dotyczących kredytów CHF;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenę odpowiedniości i wiarygodności istotnych danych wejściowych wykorzystanych do szacowania odpisów i rezerw na ryzyka związane z portfelem kredytów CHF poprzez ich uzgodnienie do odpowiednich systemów informatycznych Grupy Kapitałowej oraz rejestru spraw spornych; • analizę opinii kancelarii prawnej zaangażowanej przez Grupę Kapitałową zawierającej ocenę skutków wyroku TSUE z dnia 3 października 2019 r. dla Grupy Kapitałowej w kontekście wyroków sądów powszechnych w Polsce w podobnych sprawach wydanych po wyroku TSUE, z uwzględnieniem charakterystyki praktyk i wzorców umownych wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową dla kredytów CHF; • krytyczną ocenę racjonalności znaczących założeń przyjętych przez Grupę Kapitałową w procesie szacowania odpisów / rezerw na ryzyko wynikające z portfela kredytów CHF, w tym, między innymi, poprzez: <ul style="list-style-type: none"> — analizę potwierdzeń spraw sądowych otrzymanych niezależnie od zewnętrznych kancelarii reprezentujących Grupę Kapitałową oraz dokonanej przez te kancelarie szacunku skutków finansowych wynikających z przedmiotowych spraw; — ocenę racjonalności oczekiwanego poziomu zapytań klientów o saldo zadłużenia (jako wskaźnika wyprzedzającego złożenie pozwu) oraz poziomu konwersji zapytań o saldo zadłużenia na pozwy na podstawie obserwacji historycznych danych Grupy Kapitałowej; — ocenę odpowiedniości i poprawności zastosowania funkcji statystycznej w zakresie prognozowanej wartości umów objętych pozwami; — analizę odpowiedniości przyjętych założeń w kontekście wyroków TSUE zapadłych w sprawach C-520/21 z dnia 15 czerwca 2023 r. oraz C-140/22 z dnia 7 grudnia 2023 r.; — ocenę poprawności przyjętych poziomów kosztów zastępstwa procesowego oraz odsetek ustawowych za opóźnienie poprzez odniesienie do odpowiednich przepisów prawa a przyjętych stóp
---	--

	<p>dyskonta do publicznie dostępnych danych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — ocenę szacowanych skutków finansowych dla Grupy Kapitałowej w przypadku zawarcia ugód z klientami poprzez porównanie do skutków finansowych już zawartych ugód; • niezależną rekalkulację, na wybranej próbie kredytów CHF, kwoty odpisu / rezerwy; • analizę wrażliwości szacunku rezerw na ryzyko wynikające z portfela kredytów CHF na zmiany w znaczących założeniach i ocenę, czy przyjęty poziom tych założeń wskazuje na stroniczość Zarządu Jednostki dominującej; • ocenę kompletności i poprawności wymaganych przez odpowiednie standardy sprawozdawczości finansowej ujawnień dotyczących szacunku rezerw na ryzyko wynikające z portfela kredytów CHF.
--	---

Utrata wartości wartości firmy	
<p>Wartość księgowa wartości firmy na dzień 31 grudnia 2023 r.: 2 801 mln zł i na dzień 31 grudnia 2022 r.: 2 808 mln zł.</p> <p>Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 27 „Wartość firmy”</p>	
Kluczowa sprawa badania	Nasza reakcja
<p>Na dzień 31 grudnia 2023 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej wykazano wartość firmy w kwocie 2.801 mln zł wynikającą z nabycia jednostek zależnych.</p> <p>Jak opisano w notce 27, niepodlegająca amortyzacji wartość firmy jest corocznie testowana na utratę wartości bez względu na ewentualne występowanie przesłanek wskazujących na utratę przez nią wartości.</p> <p>W związku z powyższym, na dzień 31 grudnia 2023 r., Grupa Kapitałowa dokonała szacunku wartości odzyskiwalnej wartości firmy w oparciu o wartości użytkowe ośrodków wypracowujących środki pieniężne („OWŚP”), do których została ona przypisana. W wyniku przeprowadzonych testów nie stwierdzono utraty wartości testowanych aktywów i nie dokonano odpisów aktualizujących.</p>	<p>Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu wycen, obejmowały, między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenę prawidłowości zaprojektowania i wdrożenia wybranych mechanizmów kontroli wewnętrznej w ramach procesu testowania wartości firmy na utratę wartości, w tym kontroli w zakresie kluczowych założeń i wykorzystywanych danych; • ocenę poprawności grupowania aktywów do poszczególnych OWŚP i alokacji do nich wartości firmy; • w odniesieniu do zastosowanych przez Grupę Kapitałową metodyki i modelu wartości użytkowej: <ul style="list-style-type: none"> — ocenę czy metodyka spełnia wymogi odpowiednich standardów

<p>Oszacowanie wartości odzyskiwalnej OWŚP jest procesem złożonym i wymaga od Kierownika Jednostki dominującej wypracowania profesjonalnego osądu oraz wykorzystania skomplikowanych i subiektywnych założeń. Stosunkowo niewielkie zmiany w kluczowych założeniach mogą mieć istotny wpływ na szacunek wartości odzyskiwalnej. Kluczowymi założeniami w procesie szacowania wartości odzyskiwalnej są, m. in.: kwoty oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz stopy dyskonta.</p> <p>Z powyższych względów zagadnienie utraty wartości wartości firmy zostało przez nas uznane za kluczową sprawę badania.</p>	<p>sprawozdawczości finansowej, a model jest matematycznie poprawny i spójny logicznie;</p> <ul style="list-style-type: none"> — krytyczną ocenę racjonalności przyjętych w modelu wartości użytkowej założeń, w tym ocenę: <ul style="list-style-type: none"> ○ prognozowanych wyników i przepływów finansowych poszczególnych testowanych OWŚP - poprzez odniesienie do aktualnych wartości budżetowanych i danych historycznych, z uwzględnieniem naszej oceny jakości budżetowania w poprzednich okresach; ○ przyjętych stóp wzrostu w okresie rezydualnym - poprzez porównanie do danych rynkowych; ○ stóp dyskontowych – między innymi, poprzez odniesienie do publicznie dostępnych danych, z uwzględnieniem specyfiki testowanych OWŚP; • ocenę kompletności i jakości ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w zakresie wartości firmy i testów na utratę wartości.
---	--

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawiającego rzetelny i jasny obraz zgodnie z MSSF UE, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa i statutem Jednostki dominującej, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik Jednostki dominującej uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Grupy Kapitałowej do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki dominującej albo zamierza dokonać likwidacji Grupy Kapitałowej, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”), Kierownik oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie. Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Grupy Kapitałowej.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Grupy Kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Kierownika Jednostki dominującej, obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Grupy Kapitałowej;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki dominującej;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika Jednostki dominującej zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Grupy Kapitałowej do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego na powiązane ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Grupa Kapitałowa zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, a także czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla stanowiące ich podstawę transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację;
- uzyskujemy wystarczające i odpowiednie dowody badania odnośnie informacji finansowych jednostek lub działalności gospodarczych wewnątrz Grupy Kapitałowej w celu wyrażenia opinii na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jesteśmy odpowiedzialni za kierowanie, nadzór i przeprowadzenie badania Grupy Kapitałowej i pozostajemy wyłącznie odpowiedzialni za naszą opinię z badania.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki dominującej informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki dominującej oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o działaniach podjętych w celu wyeliminowania zagrożeń lub zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Jednostki dominującej wskazaliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy uznając je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają ich publicznego ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że sprawa nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje wynikające z jej ujawnienia przeważałyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje

Na inne informacje składają się:

- Wybrane dane finansowe;
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2023 r. („Sprawozdanie z działalności”) sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Jednostki dominującej wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią tego Sprawozdania z działalności oraz zawierające list Prezesa Zarządu do Akcjonariuszy i oświadczenie Zarządu Jednostki dominującej odnośnie sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz Sprawozdania z działalności;
- odrębne Sprawozdanie dotyczące informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA za rok 2023, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości, sporządzone łącznie z odrębnym sprawozdaniem na temat informacji niefinansowych Jednostki dominującej;
- Oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA oraz jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego;
- Oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie funkcjonowania Komitetu Audytu w związku z publikacją jednostkowego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2023 r.;
- Informacja Zarządu Jednostki dominującej o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej (razem „inne informacje”).

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za inne informacje zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa.

Kierownik oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego oraz sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości, spełniały wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje innych informacji.

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z innymi informacjami, i czyniąc to, rozważenie, czy nie są one istotnie niespójne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania, lub w inny sposób wydają się być istotnie zniekształcone. Jeżeli na podstawie wykonanej pracy

stwierdzimy istotne zniekształcenie w innych informacjach, to jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Grupa Kapitałowa w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła informacje wymagane przepisami prawa lub regulaminami, a w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami prawa i informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz do poinformowania, czy Grupa Kapitałowa sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych.

Wybrane dane finansowe, sprawozdanie z działalności, sprawozdanie dotyczące informacji niefinansowych, informację Zarządu Jednostki o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej oraz opinię aktuarusza w zakresie prawidłowości wykazanych w sprawozdaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych uzyskaliśmy przed datą niniejszego sprawozdania z badania, a oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA oraz jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie funkcjonowania Komitetu Audytu będą dostępne po tej dacie. W przypadku, kiedy stwierdzimy istotne zniekształcenie w oświadczeniu Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA oraz jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego lub oświadczeniu Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie funkcjonowania Komitetu Audytu jesteśmy zobowiązani poinformować o tym Radę Nadzorczą Jednostki dominującej.

Opinia o sprawozdaniu z działalności

Na podstawie pracy wykonanej w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym zdaniem, sprawozdanie z działalności, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa; oraz
- jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem, w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią sprawozdania z działalności, Grupa Kapitałowa zawarła informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („rozporządzenie”).

Ponadto naszym zdaniem informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f, h oraz lit. i rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostały sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa, oraz
- są zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach potwierdzamy, że Grupa Kapitałowa sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Oświadczenie na temat innych informacji

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności oraz pozostałych innych informacjach istotnych zniekształceń.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Kierownik Jednostki dominującej odpowiada za zapewnienie zgodności działania Grupy Kapitałowej z regulacjami ostrożnościowymi, w tym utworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji oraz posiadanie środków własnych w odpowiedniej wysokości oraz prawidłowe wyliczenie marginesu wypłacalności.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Grupa Kapitałowa przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy Grupa Kapitałowa utworzyła na dzień 31 grudnia 2023 r. rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości, o których mowa w art. 277 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji oraz dla zakładów ubezpieczeń na życie, w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych („ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych”) czy zakład taki prawidłowo wyliczył margines wypłacalności i posiada środki własne, o których mowa w art. 106j ust. 3 pkt 3 tej ustawy, w wysokości nie niższej niż margines wypłacalności i nie niższej niż kapitał gwarancyjny.

Celem badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania przez Grupę Kapitałową obowiązujących regulacji ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, informujemy, że nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Grupę Kapitałową w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności w zakresie utworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości na dzień 31 grudnia 2023 r. w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji, które mogłyby mieć istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej oraz do dnia 31 grudnia 2023 r. żaden z zakładów ubezpieczeń na życie z siedzibą w Polsce wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie zawierał umów z pracowniczymi funduszami emerytalnymi o przyjmowanie składek, o których mowa w art. 2 ust. 4 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, w ramach których przejęłaby obsługę wszelkich ryzyk biometrycznych lub gwarancji związanych z realizacją programu emerytalnego pracodawcy zagranicznego. Tym samym, Grupa Kapitałowa nie była zobowiązana do wyliczenia marginesu wypłacalności, a także do posiadania środków własnych, o których mowa w art. 106j ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy zabronionych usług niebędących badaniem, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Grupy Kapitałowej i jednostek przez nią kontrolowanych w badanym okresie zostały ujawnione w nocy 57.1

„Wynagrodzenie firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani po raz pierwszy do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 18 lutego 2014 r. oraz ponownie w kolejnych latach, w tym uchwałą z dnia 28 maja 2020 r. do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2023 r. Całkowity nieprzerwany okres zlecenia badania wynosi 10 lat począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r.

Opinia na temat zgodności oznakowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego w jednolitym elektronicznym formacie raportowania z wymogami rozporządzenia o regulacyjnych standardach technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostaliśmy zaangażowani do przeprowadzania usługi atestacyjnej dającej racjonalną pewność w celu wyrażenia opinii czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2023 r., sporządzone w jednolitym elektronicznym formacie raportowania zawarte w pakiecie sprawozdawczym o nazwie *pzu-2023-12-31-pl.zip* („skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF”), zostało oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r., uzupełniającym dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania („Rozporządzenie ESEF”).

Identyfikacja Kryteriów i Opis Przedmiotu Usługi

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało sporządzone przez Kierownika Jednostki dominującej w celu spełnienia wymogów dotyczących oznakowania oraz wymogów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, które są określone w Rozporządzeniu ESEF. Przedmiotem naszej usługi atestacyjnej jest zgodność oznakowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF z wymogami Rozporządzenia ESEF, a wymogi określone w tych regulacjach stanowią, naszym zdaniem, odpowiednie kryteria do sformułowania przez nas opinii.

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF zgodnie z wymogami dotyczącymi oznakowania oraz wymogami technicznymi dotyczącymi specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, które są określone w Rozporządzeniu ESEF. Odpowiedzialność ta obejmuje wybór i zastosowanie odpowiednich znaczników XBRL, przy użyciu taksonomii określonej w tej regulacji.

Odpowiedzialność Kierownika Jednostki dominującej obejmuje również zaprojektowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej zapewniającego sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF wolnego od istotnych niezgodności z wymogami Rozporządzenia ESEF spowodowanych oszustwem lub błędem.

Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, obejmującego również sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnie z formatem wynikającym z obowiązujących przepisów prawa.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym celem było wyrażenie opinii, na podstawie przeprowadzonej usługi atestacyjnej dającej racjonalną pewność, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało oznakowane zgodnie z wymogami Rozporządzenia ESEF.

Naszą usługę przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowym Standardem Usług Atestacyjnych Innych niż Badanie i Przegląd 3001PL „Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych w jednolitym elektronicznym formacie raportowania” przyjętym przez KRBR („KSUA 3001PL”) oraz, gdzie stosowne, zgodnie z Krajowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionym) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionego) „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych” przyjętym przez KRBR („KSUA 3000 (Z)”). Standardy te nakładają na biegłego rewidenta obowiązek zaplanowania i wykonania procedur w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało przygotowane zgodnie z przyjętymi kryteriami.

Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że usługa przeprowadzona zgodnie z KSUA 3001PL oraz, gdzie stosowne, zgodnie z KSUA 3000 (Z) zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie.

Wybór procedur zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od jego oceny ryzyka wystąpienia istotnych zniekształceń spowodowanych oszustwem lub błędem. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF w celu zaplanowania stosownych procedur, które mają zapewnić biegłemu rewidentowi wystarczające i odpowiednie do okoliczności dowody. Ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej nie została przeprowadzona w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności jej działania.

Podsumowanie wykonanych prac

Zaplanowane i przeprowadzone przez nas procedury obejmowały między innymi:

- uzyskanie zrozumienia procesu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF, obejmującego proces wyboru i zastosowania przez Jednostkę dominującą znaczników XBRL i zapewniania zgodności z Rozporządzeniem ESEF, w tym zrozumienie mechanizmów systemu kontroli wewnętrznej związanych z tym procesem,
- uzgodnienie, na wybranej próbie, oznakowanych informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w formacie ESEF do zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- ocenę, przy użyciu specjalistycznego narzędzia informatycznego spełnienia regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania,
- ocenę kompletności oznakowania:
  - wszystkich liczb w zadeklarowanej walucie ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w formacie ESEF;
  - ujawnień zawartych w informacji dodatkowej zawierającej opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające na wybranej próbie znaczników XBRL, w szczególności blokowych, zgodnie z obowiązkowymi elementami taksonomii podstawowej zawartej w załączniku II do Rozporządzenia ESEF,
- sprawdzenie, na wybranej próbie, oznakowania blokowego w celu oceny, czy wymóg regulacyjnych standardów technicznych został prawidłowo zastosowany, aby uwzględnić odpowiednie dane w zakresie znacznika cyfrowego,
- ocenę, na wybranej próbie, czy znaczniki XBRL z taksonomii podstawowej określonej w Rozporządzeniu ESEF zostały odpowiednio zastosowane oraz, czy użyto rozszerzeń taksonomii w sytuacjach, gdy najbliższy element taksonomii podstawowej mógłby błędnie przedstawiać znaczenie rachunkowe ujawnienia,
- ocenę, na wybranej próbie, prawidłowości zakotwiczenia zastosowanych rozszerzeń taksonomii w podstawowej taksonomii określonej w Rozporządzeniu ESEF,

- sprawdzenie, na wybranej próbie, sposobu prezentacji danych w znaczniku cyfrowym w celu oceny, czy prezentacja jest zasadna w granicach możliwości technicznych związanych ze znakowaniem blokowym.

Wymogi kontroli jakości oraz etyczne, w tym niezależność

Jako firma stosujemy Międzynarodowy Standard Zarządzania Jakością (PL) 1 „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub zlecenia innych usług atestacyjnych lub pokrewnych” przyjęty przez Radę Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego jako Krajowy Standard Kontroli Jakości 1, który wymaga od nas zaprojektowania, wdrożenia i utrzymywania systemu zarządzania jakością, w tym polityk lub procedur dotyczących zgodności z zasadami etyki, standardami zawodowymi oraz mającymi zastosowanie regulacjami i przepisami prawa.

Spełniamy wymogi dotyczące niezależności i etyki wynikające z Kodeksu IESBA, przyjętego uchwałą KRBR, który jest oparty na podstawowych zasadach dotyczących uczciwości, obiektywizmu, zawodowych kompetencji i należytej staranności, zachowania tajemnicy informacji oraz profesjonalnego postępowania, jak również inne wymogi niezależności i etyki, które mają zastosowanie dla niniejszej usługi atestacyjnej w Polsce.

Opinia na temat zgodności z wymogami Rozporządzenia ESEF

Podstawę sformułowania naszej opinii stanowią kwestie opisane powyżej, dlatego opinia powinna być czytana z uwzględnieniem tych kwestii.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii na temat zgodności oznakowania z wymogami rozporządzenia ESEF.

Naszym zdaniem skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF na dzień 31 grudnia 2023 r. i za rok zakończony tego dnia zostało oznakowane, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z wymogami Rozporządzenia ESEF.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Justyna Zań

Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 12750
Pełnomocnik

Warszawa, 20 marca 2024 r.